

BEF NYTT

Nr 3-4 2024
December

Vilken Arbetsvy!

Läs mer på sidorna 10-11

Bofors Test Center

Läs mer på sidorna 12-13

Ledaren

Förändringarnas
tidevarv

Säg hej till fler meter per skift

United.Inspired

SmartROC T30 R - en smart rigg för smartare operatörer.

SmartROC T30 R, en kraftfull rigg byggd för radiostyrd ovanjordsborrning inom stenbrott och anläggning, byggd på samma flagskeppsplattform som SmartROC T25 R. Rigger är utrustad med vårt Rig Control System (RCS), vilket möjliggör den högsta automations- och teknologinivån inom segmentet. Automatiserade egenskaper tillsammans med en fantastisk täckarea och utmärkta terrängegenskaper, gör vår SmartROC T30 R till den perfekta följeslagaren - med fler borrade meter per skift.

Förändringarnas tidevarv

Vi står inför en tid fylld av förändringar och utmaningar som kommer att påverka branschens framtid. Frågor om hög- och lågkonjunkturer är ständigt aktuella, men det jag vill belysa nu är de stora omvälvningar som sker inom lagstiftningen och de regler som styr landets bergsprängningsentreprenörer.

Under mina 40 år i bergsprängningsbranschen har jag sett många förändringar som påverkat vårt arbete. Vi har haft en teknikutveckling som gett oss effektivare bormaskiner, bättre spräng- och tändmedel samt säkrare laddningsarbeten. Arbetsmiljön har också förbättrats avsevärt – en naturlig utveckling som sker i alla branscher.

Men det vi ser nu är något helt annat. Jag vågar påstå att vi står inför den största förändringen på flera decennier. Jag syftar på de skärpta reglerna för hantering av explosiva varor och de ökade kontrollerna från myndigheterna. Detta är en direkt konsekvens av de kriminella gängens missbruk av civila sprängmedel för hot, skrämsel och våld.

Sveriges beslutsfattare har tydligt markerat att skärpningar är nödvändiga. Förändringar har redan införts och fler är på väg. Vissa av dem är kort-siktiga, medan andra kommer ta tid att

genomföra. Det är tydligt att spelplanen kommer förändras – både för företagen och för den enskilde sprängaren.

En aspekt som inte får förbises är beställarnas roll i detta. Den strängare lagstiftningen och hårdare tillsynen innebär att företagen måste höja sin standard och skärpa sina rutiner. Detta medför ökade kostnader – både i form av mer personal, längre ledtider och mer administration. Här krävs en större medvetenhet och förståelse från beställarnas sida. Det handlar inte bara om högre kostnader för sprängningsarbetet utan också om nya sätt att upphandla tjänsterna.

Som branschorganisation uppmanar vi våra medlemmar att tydligt kommunicera dessa förändringar med sina kunder. Samtidigt kommer vi fortsätta arbeta för att påverka och informera så långt det är möjligt.

Vettiga regler är bra och ska följas av alla. Förhoppningsvis kommer de nya skärpningarna bidra till att oseriösa aktörer försvinner och att vi får en sundare bransch där företag får rätt ersättning för sitt arbete.

Ett led i att hjälpa våra medlemsföretag att leva upp till lagar och regelverk är att vara ett auktoriserat bergsprängningsföretag. På föreningsstämman i år beslutades det att all medlemmar i BEF på sikt ska vara auktoriserade. Läs mer om detta på sidan 6.

*Jan Johansson
VD BEF
jan@bef.nu*

Nå längre – överträffa förväntan

Upptäck nya Sandvik Dino™ DC420Ri, en ännu mer produktiv och hållbar topphammarborrhög för hålstorlekar 51–76 mm. Bomsystemet har det största täckningsområdet i borrhögskategorin och den kraftfulla bergborrmaskinen RD414 på 14 kW möjliggör borrhögning med hög kapacitet och hål upp till 14 meter.

Nya Dino™ DC420Ri har en bredare undervagn för förbättrad stabilitet och är utrustad med en kraftfull steg V-motor för lägre utsläpp. Ljuddämpad matarbalk, karusellstånghantering samt enhåls-automation för ökad produktivitet finns som tillval. Hör av dig till oss så berättar vi mer.

BEF Medlem = Auktoriserat Bergsprängningsföretag

På årets föreningsstämma fattades beslutet att alla medlemsföretag i BEF på sikt ska bli auktoriserade. För er som ännu inte har genomfört auktoriseringen är det nu dags att påbörja processen.

De företag som redan är auktoriserade kännetecknas av att de är välfungerande och uppfyller BEF:s rambeskrivning. För de flesta har mycket av det som krävs redan funnits på plats från början, och endast mindre justeringar har behövts – något vi naturligtvis hjälper till med. Att vara auktoriserad skapar en trygghet i att alla delar av verksamheten uppfyller lagar och regler, samtidigt som det säkerställer att företaget arbetar enligt branschens ställda krav.

Vi ser också en tydlig trend där ofentliga och större beställare i allt högre grad ställer krav på certifiering. Att kunna visa upp certifikatet "Auktoriserad Bergsprängare" blir då en ovärderlig tillgång. I vissa fall ställs även krav på ISO 9001-certifiering eller bevis på att företaget arbetar enligt ISO-standarder. Auktorisationen som bergsprängare uppfyller dessa krav, och om ert företag

skulle möta sådana krav kan vi erbjuda stöd och nödvändig dokumentation.

Det ökade trycket från politiker och myndigheter – till följd av kriminella nätverks missbruk av sprängmedel – gör det ännu viktigare att vara auktoriserad. Auktorisationen hjälper företagen att följa det ofta komplexa och föränderliga regelverket, samtidigt som varumärket "Auktoriserad Bergsprängare" blir starkare ju fler företag som ansluter sig.

På vår hemsida hittar ni mer information om auktorisationen och vår nya digitala utbildning. Utbildningen är en smidigare lösning jämfört med tidigare upplägg och tar endast 30–40 minuter att genomföra. Den är tillgänglig på dator, mobil och läsplatta, vilket gör den flexibel och enkel att genomföra var och när som helst.

För att säkerställa trovärdigheten granskas varje företag som ansöker om

auktion av en extern revisor, som även bistår genom hela processen. Det är en okomplicerad, komplett och produktionsanpassad lösning – utan onödig byråkrati.

Om ni är redo att ta steget mot auktorisation, kontakta Jan, Anette eller Åke redan idag.

Vi hjälper er hela vägen!

WWW.SSE-SVERIGE.SE
0587-145 50

SSE Sverige AB

"En innovativ sprängmedelsleverantör i världsklass med den mest flexibla servicen och bästa personalen"

SSE är en väletablerad civil sprängmedelsleverantör på marknaden, med:

- Utomordentligt högkvalitativ och flexibel service
- Mycket kompetent och kunnig personal
- Lagerhållning och leverans av sprängmedelsprodukter
- Laddning och genomförande av salvor

Genom detta uppfyller vi kundernas behov och överträffar deras förväntningar. Många anser att SSE har världens bästa sortiment och service!

Välkommen till en komplett leverantör av civila sprängmedelsprodukter.

Behöver du förnya ditt sprängkort? Gör din förnyelsekurs hos oss på Nitro Consult

Vi kan med glädje berätta att vi är ackrediterade av Svenska Bergteknikföreningen och erbjuder nu även en förnyelsekurs för Sprängarbas (Sprängkort klass A)

Våra utbildningar

Vi erbjuder bland annat grundutbildning för Sprängarbas Klass A, Dolkurser samt företagsanpassade kurser inom sprängteknik, både för beställare och entreprenörer. Nytt för årsskiftet 2024/2025 är att vi erbjuder en förnyelsekurs för Sprängarbas (Sprängkort klass A).

Förnyelsekursen är en digital utbildning som möjliggör ökad flexibilitet och frihet för deltagarna. Deltagarna kommer kunna genomföra utbildningen i egen önskad takt och tidpunkt. Den riktar sig specifikt till dig som är praktiserande sprängare och som står inför behovet av att förnya ditt sprängkort.

Varför ska man gå en digital förnyelsekurs?

Genom att hålla förnyelsekursen som en

digital, distansbaserad utbildning skapar det möjligheten för dig som deltagare att anpassa utbildningen i den takt och tidpunkt som passar bäst. Flexibiliteten och friheten gör att du som sprängarbas kan planera när du själv vill genomföra utbildningen. Den digitala utformningen möjliggör även för flertalet repetitioner.

Arbetet på berget behöver därför inte pausas på grund av en förnyelsekurs.

Hur går det till?

Förnyelsekursen kommer att ge dig de nödvändiga kompetenser som krävs för att du ska känna dig trygg och fortsatt kunna arbeta professionellt som Sprängarbas.

Kursen är uppdelad i 14 digitala delmoduler som följer Svenska Bergteknikföreningens krav. Dessa moduler genomförs online, där varje enskild modul

avslutas med ett mindre test för att säkerställa inläringen av respektive kapitel. Det slutgiltiga kunskapsprovet, som ger själva förnyelsen, genomförs efter att alla delmoduler är avklarade och sker då på något av våra elva kontor från Malmö i söder till Luleå i norr. Vid provtillfället är en provledare närvarande. Därefter rättas provet och resultatet ges samma dag. Vid ett eventuellt underkänt kunskapsprov ges möjlighet till bokning av ett omprov vid nytt tillfälle. Kursen kan dessutom skräddarsys utefter önskemål och även ske fysiskt.

För ytterligare information och kontaktinformation, se vår hemsida www.nitroconsult.com/utbildning.

NITRO CONSULT
SPRÄNGUTBILDNING

Nitro Consult är ackrediterade hos Svenska Bergteknikförening för grundutbildning i Sprängteknik för Sprängkort Klass A. 2025 kommer vi även släppa en digital förnyelsekurs för Sprängarbas (Sprängkort Klass A).

- Grundutbildning Sprängteknik - Sprängkort Klass A
- Digital Förnyelsekurs - Klass A
- Sprängteknik för Beställare
- Dolkurs

För ytterligare information och kontaktinformation, se vår hemsida.
www.nitroconsult.se/utbildning

Arbetsmiljöverkets nya regelstruktur

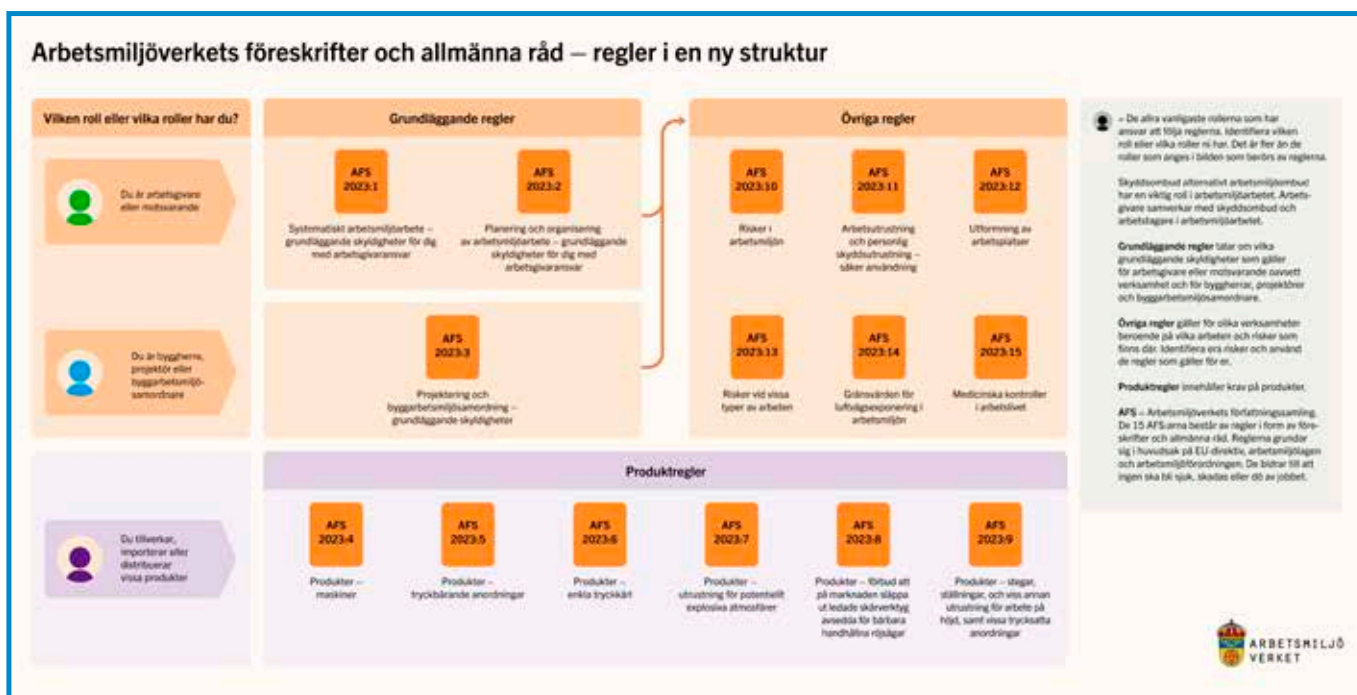
Den 1 januari 2025 träder Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd i kraft i en ny struktur. Syftet är att göra det enklare att hitta, förstå och använda reglerna för arbetsmiljö.

De så kallade AFSarna, som tidigare bestod av 2 300 paragrafer i 67 föreskriftshäften, har nu omorganiserats till 15 nya föreskriftshäften. Målet är att skapa bättre överblick över hur föreskrifterna hänger ihop, öka tydligheten om vilka regler som gäller för olika aktörer, och göra föreskrifterna mer enhetliga och lättbegripliga. En viktig del är att betona det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) och tydliggöra att många föreskrifter kan gälla samtidigt inom en verksamhet.

Reglerna är i stort sett desamma som tidigare, med ett viktigt undantag: nya regler har tillkommit för byggherrar, projektörer och byggarbetsmiljösamordnare. Dessa regler klargör ansvar och uppgifter, särskilt i de tidiga skedena av byggprocessen.

Hela regelverket finns nu i digitalt format på av.se, vilket gör det lättare att hitta och använda i fler situationer. Till exempel kan man nu snabbt söka information och dela länkar till specifika avsnitt via sin mobiltelefon.

De centrala föreskrifterna i vår bransch är, förutom systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1), Sprängarbete (AFS 2007:1), Berg- och gruvarbete (AFS 2010:1) samt Kvarts- och stendamm i arbetsmiljön (AFS 2015:2). Sprängarbete och Berg- och gruvarbete ingår numera i AFS 2023:13 om risker vid vissa typer av arbeten. Noterbart är att betydligt fler föreskrifter måste beaktas i vårt dagliga arbetsmiljöarbete.

HYDRAULISK SPRÄCKNING

Losshållning utan buller, vibrationer eller stenscott

YAMAMOTO

TEL +46 31-799 91 90 E-POST info@yrs.nu WEB yrs.nu

Årets strategimöte

Årets kombinerade styrelse- och strategimöte för styrelsen hölls på Ulvön, känd för sin produktion av surströmming. Platsen erbjuder också möjlighet till möten i en lugn och naturskön miljö.

Med tanke på det stora antalet aktuella initiativ från myndigheter och politiker för att förhindra att civilt sprängmedel hamnar i kriminella händer, ägnades merparten av mötestiden åt detta ämne. Eftersom BEF är involverat i frågan och deltar i diskussioner med beslutsfattare är det viktigt att vi har en gemensam syn på vilka åtgärder som är realistiska, genomförbara och som främst fyller ett brottsförebyggande syfte.

Undertecknad har de flesta kontakterna och mottar löpande infor-

mation i ämnet, vilket ibland gör det utmanande att på ett sakligt sätt informera våra medlemmar om myndigheternas åtgärder. Därför beslutades att tre styrelseledamöter ska bilda en referensgrupp som regelbundet får fördjupad information om frågor i ämnet. Detta omfattar allt från remisser där vi agerar som remissinstans till andra händelser som kan påverka bergsprängningsföretagen i Sverige.

En annan punkt på agendan var den nya auktorisationen. På årets stämma beslutades det att målet är

att alla BEF-företag på sikt ska vara auktoriserade. Det finns många frågor kring detta, såsom genomförandeprocessen och finansiering av revisioner, uppdateringar av den digitala utbildningen med mera.

Utöver givande diskussioner och flera viktiga beslut kunde alla närvarande njuta av vackert väder och god mat – där även en liten bit surströmming provades

Västjämmtlands Sprängtjänst

Efter ett yrkesliv inom bygg och mark bestämde sig Tomas Björk för att sadla om och bli bergsprängare. Att det då fanns ett företag på orten som planerade att trappa ned skapade gynnsamma förutsättningar för ett ägarbyte.

Jag befinner mig i det som ofta betraktas som Sveriges mittpunkt, nämligen Östersund. För många av oss är området ofta förknippat med skidåkning i Årefjällen. Men det är inte skidåkning som för mig hit denna gång, utan anledningen är ett besök hos ett av våra medlemsföretag, som har sitt säte i centralorten Järpen, strax intill Åre. Västjämmtlands Sprängtjänst AB är ett gammalt företag med en relativt ny ägare. År 2018 övertog Tomas Björk verksamheten från företagets grundare, Sven-Olof Hedin.

Tomas och Sven-Olof hade under många år samarbetat i olika projekt där Sven-Olof ansvarade för bergsprängningen och Tomas för mark- och byggnadsarbeten. När de båda diskuterade sina framtidsplaner blev det naturligt att Tomas tog över verksamheten. Ägarbytet fick dock ta sin tid, och under processen agerade Sven-Olof mentor åt Tomas, vilket gav honom en stabil grund i bergsprängningsvärlden.

Efter övertagandet har Tomas succesivt byggt upp och utökat verksamheten. Idag består maskinparken av en Epiroc T30, en Sandvik Commando och en Stone Scorpion. Personalstyrkan består av fyra personer, däribland Tomas son Lukas.

– Det är jag och Lukas som spränger, berättar Tomas. Men vi borrar också ibland, och när det gäller borrhningen händer det att vi tar hjälp av andra, fortsätter han.

Jag frågar hur det är att arbeta tillsammans med sin son, och om det finns några fördelar eller nackdelar.

– Jag ser inga nackdelar, tvärtom, svarar Tomas. Jag är 58 år och Lukas är 31. Han har ofta ett modernare tankesätt än jag, och när vi bollar idéer brukar det leda till bra resultat.

Tomas Björk.

Att tänka framåt och inte fastna i gamla arbetssätt är en nödvändighet i dagens bransch, menar Tomas.

– De företag som ligger i framkant, både när det gäller teknologi, arbetsmetoder och efterlevnad av myndighetskrav och regelverk, har bäst förutsättningar att bedriva en framgångsrik bergsprängningsverksamhet, avslutar han.

Ett återkommande bekymmer, som jag ofta hör från våra medlemmar, är bristen på kompetens hos de som köper sprängning – våra beställare. Att man ofta väljer det billigaste alternativet utan att beakta andra parametrar är inget nytt.

– Jag ser inte ökade krav som ett problem, säger Tomas, så länge de är konsekventa för alla och regelverken är samordnade mellan olika myndigheter. Här måste även beställarna ta sitt ansvar. Egentligen borde det ställas krav även på beställarna.

Jag frågar Tomas om vad som utgör företagets huvudverksamhet. Han berättar att de utför en mängd olika arbeten inom bygg och infrastruktur.

– Och givetvis mycket för skidanläggningarna här i trakten. Vårt arbetsområde sträcker sig från Storlien i väster till

SUPER WEDGE

**Sveriges ledande
bergspräckare**

RBT
Rockbreaker Tools AB

www.rockbreakertools.se

kusten i öster, men det mesta är koncentrerat till Åre och Östersund, förklarar han.

Jag undrar hur konjunkturen ser ut, och Tomas berättar att de har haft en nedgång men att det ändå finns jobb att göra. Han är optimistisk inför framtiden och menar att Jämtland är en expansiv region med många projekt på gång. Det geografiska läget medför dock vissa utmaningar.

– Till exempel måste vi serva våra maskiner själva eftersom det är för långt till närmaste serviceverkstad eller maskinleverantör. Sprängmedlet däremot

köper vi av en lokal återförsäljare, säger Tomas.

Jag ber honom berätta lite om sig själv, och det visar sig att han faktiskt kommer från mina hemtrakter i Västergötland, närmare bestämt Vänersborg.

– Där är jag född och uppvuxen, men intresset för skidåkning gjorde att jag till slut hamnade här. Tyvärr har jag fått sluta med skidåkning på grund av ryggproblem. Numera ägnar jag fritiden åt jakt, friluftsliv och våra hundar, berättar han. Utöver sonen Lukas med sin fru och tre barn har Tomas och hans fru Anette även en dotter.

Jag och Tomas har haft mycket kontakt via telefon under åren och diskuterat en mängd frågor och branschlägenheter, något jag uppskattar väldigt mycket. Det är just kontakten med våra medlemmar som berikar mitt arbete och driver vår förening framåt. Telefonsamtal i all ära, men den personliga kontakten är ovärderlig. Efter dagens möte känner jag mig väldigt tillfreds över att ha fått träffa en så engagerad och trevlig medlem.

Efter en välsmakande lunch tackar jag Tomas för besöket och önskar honom och företaget fortsatt framgång.

Jobb för återkommande kund i Nacka.

Arbetsplats med storslagen utsikt.

Spränga går bra även nära byggnader.

BOFORS TEST CENTER

Bofors Test Center, eller BTC som det kallas i dagligt tal, bedriver sin verksamhet i Karlskoga. Företagets kärnverksamhet är att testa olika vapensystem, och detta har varit fallet sedan 1886 då Bofors etablerade sitt första skjutfält på orten.

Det är alltså ett företag med långa anor som jag besöker denna dag. Anledningen till min inbjudan för ett studiebesök är dock inte att fördjupa mig i militära bomber och granater, utan i en annan del av verksamheten – destruktion av olika sprängmedel. Förutom militära uppdrag har BTC även civila kunder som behöver destruera explosiva ämnen som inte längre kan användas för sitt ursprungliga syfte.

Efter sedvanlig säkerhetskontroll vid vakten möts jag av dagens värdar, Johan Lidgren och Daniel Johansson. Vi åker genast till platsen där destruktion sker genom öppen förbränning. Under bilfärden dit konstaterar jag att skjutfältet är ett stort område i ett skogsområde – avskilt, men ändå förvånansvärt nära Karlskoga, endast drygt en mil från centrum.

”Befolkningen här är vana vid att det smäller en del,” förklarar Johan och Daniel. ”Men trots det finns det gränser, och vi måste hålla oss inom acceptabla nivåer.”

När vi når eldningsplatsen får jag en genomgång av hur processen fungerar. ”Det vanligaste är att vi eldar ANE, som är huvudingrediensen i bulksprängämnen,” säger Daniel och fortsätter: ”Vi kan även mellanlagra upp till 1 000 ton innan vi transporterar det hit för förbränning.” Johan tillägger: ”Den största risken är att elden sprider sig till skogen, vilket har hänt tidigare. Det blir ofta komplicerat för Räddningstjänsten eftersom det handlar om explosiva ämnen.”

”Den största risken är att elden sprider sig till skogen vilket vi absolut inte vill ska ske då riskområdet runt de brinnande sprängämnesbrasan gör att vi eller räddningstjänsten inte kan åka in och släcka en skogsbrand vid brännplatsen“

Förbränningen utförs i särskilda ”bås” med skyddsvallar av jord på tre sidor. På botten läggs grenar, ris och träull som stödbränsle innan ämnet som ska destrueras placeras ovanpå. En mindre krutladdning och en krut-

stubin används för att tända brasan. Allt övervakas på tryggt avstånd med hjälp av kameror. ”Det fungerar oftast bra, men ibland blir det lite för kraftigt,” berättar Johan och Daniel. ”Vi har övervakning via kameror, men vi har också en egen helikopter och drönare som kan flyga över området för att kontrollera.”

Vi åker sedan tillbaka till kontoret, och innan vi går in berättar Daniel kort om verksamhetens historia. ”Vi har funnits här sedan 1886, då företaget Bofors etablerade sitt första skjutfält,” säger han. Skjutfältet har utökats under åren och har idag en räckvidd på idag kann vi skjuta så långt som 25 km, jämfört med de ursprungliga 158 m. ”Det finns två och en halv 25 mil vägar som leder till ett stort antal testplatser, laboratorier, kontor och andra byggnader. Efter östblockets fall på 1990-talet omstrukturerades den svenska försvarsindustrin, som då var statlig, och slogs ihop med privata aktörer. År 1999 bildades Bofors Test Center, som idag ägs av Saab Dynamics, BAE Systems och Eurenco Bofors. Förutom tester av ägarnas produkter har vi kunder från hela världen och kan erbjuda det mesta som behövs för olika tester av dagens högteknologiska vapensystem.”

Väl inne på kontoret återgår vi till att prata om destruktion av civila sprängmedel. Utöver öppen förbränning destrueras vissa ämnen genom detonering på en särskild sprängplats. ”Vi genomför en sprängkampanj en till två gånger per år,” får jag höra. ”Tillståndet ger oss möjlighet att spränga upp till 10 kg per gång, inklusive stödsprängämne. Det kan röra sig om material som inte kan eldas eller destrueras i stålkulan, som är den tredje metoden. Stålkulan fylls på med sprängkapslar packade i anti-statpåsar kontrollerade batcher, hettas

upp och detonerar. Det låter ungefär som när man poppar popcorn,” skratrar de båda.

Det står klart att hanteringen kräver noggranna rutiner och bedömningar innan själva destruktionen. En mängd punkter och överväganden måste göras, till exempel om hur stor detonationsrisken är, hur väl produkten brinner, hur stort riskområdet bör vara och hur länge risken kvarstår efter att man tänt. ”Vi får också restprodukter som kan utgöra en miljörisk. Sammantaget är det mycket som behöver riskbedömas och regleras i arbetsinstruktionerna för att mini-

mera olycksrisker och uppfylla myndigheternas krav och tillstånd. Vi har ett antal mätpunkter runt brännplattan där vi kontrollerar föroreningar som riskeras att spridas till vatten och luft.”

”Det värsta är när vi får in blandade produkter där det är svårt att avgöra innehållet. Vi kan inte okontrollerat elda sprängmedel som riskerar att detonera på grund av att exempelvis sprängkapslar eller detonerande stubin ligger blandat med brännbara ämnen.”

Sammanfattningsvis konstaterar jag att BTC verksamhet är omfat-

tande och, inte minst, nödvändig. Det kommer alltid att finnas behov av att destruera explosiva varor som av olika anledningar inte längre kan användas för sitt ursprungliga ändamål.

Jag tackar Johan och Daniel för ett mycket givande besök och ser fram emot fortsatt samarbete, där vi på BEF kan bidra till att minska riskerna för BTC verksamhet.

Nuvarande bolag bildat - 1999
Ägare - BAE Systems. SAAB Dynamics. Eurenco
Antal anställda - 102 st.
Omsättning 2023 - 234 miljoner

A complete rock service
People make
the difference

Nobody gives a better blasting performance...

Hugelsta, 635 02 Eskilstuna.
 Tel: 016 13 90 77 Fax: 016 12 87 10

The Equipment

The Shotfirer

The Team

Sherpas TnT: Från tillfällighet till branschledande verktyg för sprängare

Det var en ren tillfällighet som ledde Sherpas in i sprängbranschen. Genom ett projekt för deras långvariga kund Boliden Mineral fick Sherpas en djupare insikt i de utmaningar som följer med hantering och spårning av sprängämnen. Dessa erfarenheter lade grunden för Sherpas TnT, ett digitalt system för dokumentation och spårning av explosiva varor. Nästa steg blev att etablera ett samarbete med BEF för att säkerställa att systemet uppfyllde branschstandard. Idag har lösningen inte bara blivit ett efterfrågat verktyg – det har även fått ett stort genomslag, i snitt två nya BEF-företag som ansluter sig varje månad. Dessutom har tre av fyra gruvföretag implementerat applikationen som en del av sin sprängämneshantering. Sherpas fortsätter nu utvecklingen i nära samarbete med BEF och dess medlemmar för att ytterligare förbättra och förenkla hanteringen.

Ett säkerhetshöjande steg: Digitala sprängjournaler

– "Det är otroligt kul att se engagemanget hos våra kunder – vissa sitter till och med i borrhjogen och vill ha

en demo. Det påminner oss om att vårt system måste vara exakt, enkelt och effektivt. De här är människor som verkligen jobbar hårt," säger Hanna Karbin från Sherpas.

– "När efterfrågan på digitala sprängjournaler i Sherpas TnT kom från en av våra kunder, blev det en självklarhet för oss att utveckla funktionen tillsammans. I samråd med BEF och våra kunder kunde vi snabbt implementera detta och rulla ut lösningen," fortsätter Hanna.

Med sprängjournaler tar sprängföretag ett stort steg mot en mer effektiv och säker dokumentationsprocess. Sprängjournaler är avgörande för att registrera varje genomförd sprängning och fungerar även som viktigt bevismaterial vid behov. Genom att digitalisera processen kan varje salva nu dokumenteras direkt i fält, där användarvänligheten säkerställer att fel undviks. Journalen registrerar all nödvändig information, inklusive borrhstruktur, laddning och vibrationsmätningar, och samlar detta under rätt projekt – en funktion som ger användarna en smidig och samlad överblick.

Anpassningsbart för branschens krav

Sherpas TnT är utvecklat enligt BEF-standard och flexibelt nog att anpassas efter varje kunds specifika behov. Om processer förändras eller om nya krav uppstår kan systemet enkelt justeras för att möta dessa förändringar – en stor fördel för många företag i en bransch där förutsättningarna ständigt utvecklas.

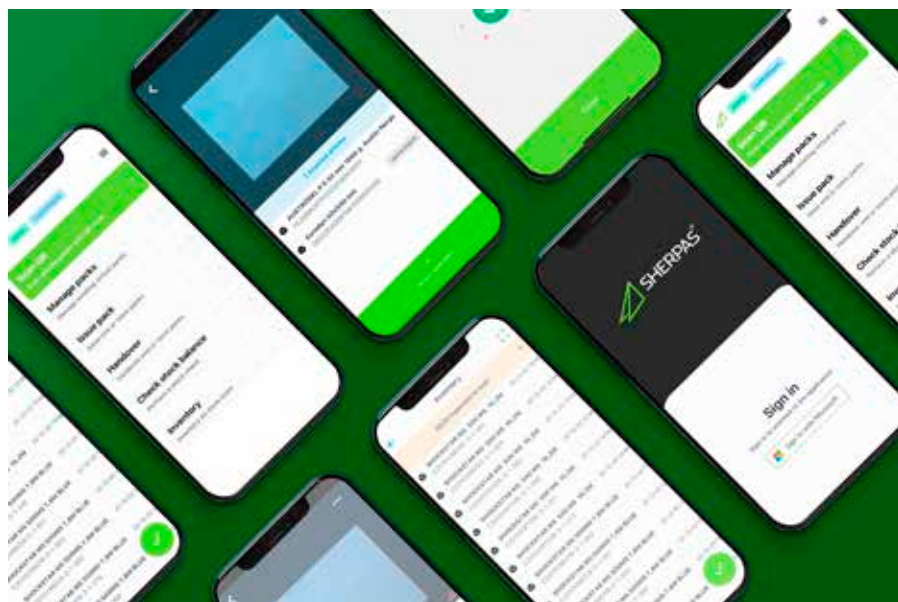
Nya samarbetsmöjligheter och diskussioner för framtida krav

Sherpas innovationsdriv och engagemang har även lett till nya samarbeten och initiativ. Sherpas har en aktiv dialog med MSB kring Natev för att undersöka möjligheten att integrera dessa delar i Sherpas TnT, vilket kan öppna nya dörrar för systemets användningsområden. Dessutom har Trafikverket bjudit in Sherpas för att diskutera de krav som ställs på hantering av sprängämnen hos underleverantörer, något som kan komma att påverka hela branschen.

Parallellt har Sherpas TnT väckt intresse hos sprängämnestillverkarna själva. De uppskattar enkelheten och användarvänligheten i Sherpas lösning och har tagit kontakt för att diskutera potentiella samarbeten. Sherpas strävar efter att inte bara ligga i framkant med nuvarande krav, utan också att skapa en plattform för framtidens behov – med användarvänlighet, intuitiv design, automatisk spårning och steg-för-steg-inmatning för att minimera risken för fel.

Utveckling för framtiden: Nya funktioner som transportintyg och godsdeklarationer

För att möta branschens växande behov arbetar Sherpas kontinuerligt med att utveckla nya funktioner. För närvarande pågår arbete med funktioner för transportintyg och godsde-

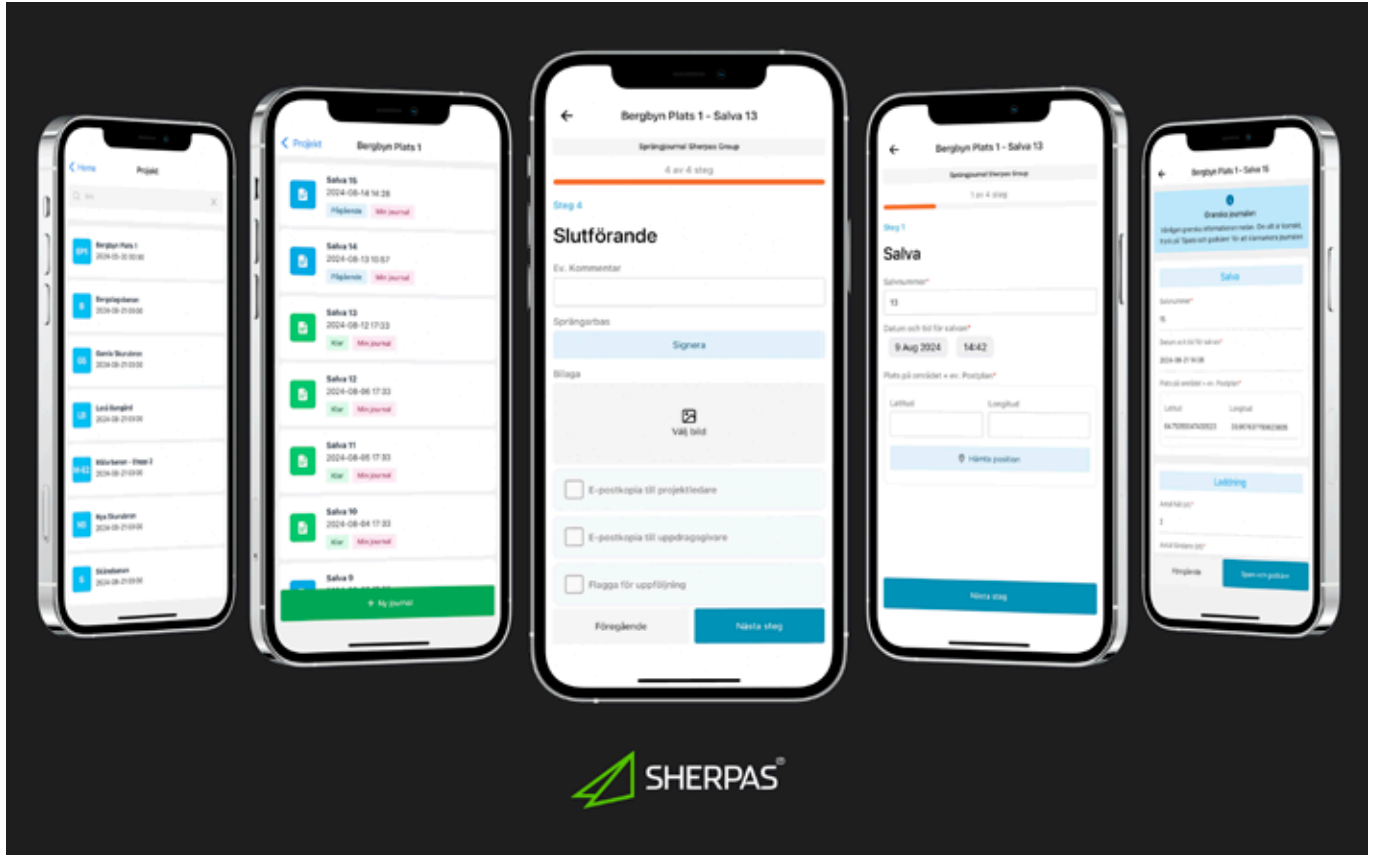

klarationer, vilket ytterligare stärker både säkerheten och regelefterlevnaden.

Sherpas TnT må ha kommit in

i branschen av en slump, men idag har lösningen blivit en självklar partner för BEF-företagen. Sherpas ser även framåt mot internationella

marknader och vill fortsätta växa tillsammans med branschen.

DOLUTBILDNING

Företagsanpassad dolutbildning för alla i ditt företag!

För information och bokning kontakta jan@bef.nu eller anette@bef.nu

BEF Swingen 2024

I september 2024 samlades golfentusiaster från branschen på Lanna Golfresort i Örebro för den årliga golftävlingen BEF Swingen. Evenemanget har blivit en uppskattad tradition, och årets upplaga blev ännu en framgång.

Tävlingen lockade 11 deltagare och bjöd på en fantastisk atmosfär, med strålande väder och utmärkta banförhållanden. Spelarna visade prov på både skicklighet och sportslig anda, men det var Stefan Löfdahl från Epiroc som stod i centrum. Med en imponerande prestation och strategiskt spel säkrade han segern och blev den välförtjänta vinnaren av BEF Swingen 2024. Grattis, Stefan!

Efter prisutdelningen firades segern med en gemensam middag där deltagare och arrangörer delade sina upplevelser och njöt av god gemenskap.

BEF Swingen är inte bara en tävling, utan också en möjlighet för golfare att knyta nya kontakter inom branschen. Nästa års tävling är redan inbokad till den 4–5 september, och vi ser fram emot att välkomna ännu fler deltagare!

Med Epiroc, Sandvik och BEF som värdar ser vi fram emot att fortsätta traditionen med nästa års upplaga av detta fantastiska evenemang.

Varmt välkomna 2025!

VI HJÄLPER DIG LYCKAS MED DINA PROJEKT

HOS OSS HITTAR DU ALLT DU BEHÖVER FÖR DITT SPRÄNGNINGSARBETE:

- SPRÄNGMEDEL
- TÄNDMEDEL
- ELEKTRONISKA INITIERINGSSYSTEM
- DIGITALA LÖSNINGAR
- TEKNISK SERVICE

Orica Sweden AB

Gyttorp | 713 82 Nora | orica.com
info.gyse@orica.com | 0587 850 00

BEF erbjuder endagskursen

Bergsprängning för beställare!

De beställare som upphandlar bergsprängning i ett projekt bör ha vissa grundkunskaper om vad bergsprängning handlar om.

I denna kurs förmedlar vi kunskap om vad den som köper bergsprängning ska tänka på. Kursens innehåll belyser bland annat regelverket kring sprängning och sprängämne, kort om AMA och AB samt problematiken kring dolor. Kursen är en heldag och kan arrangeras på valfri ort där vi kommer till Er

Kursen kommer också att behandla omgivningspåverkan när det gäller vibrationer och luftstöt vågor.

Kursledare: Jan Johansson, BEF samt Carl Lind, Tilia Consult.

För information och bokning kontakta oss! anette@bef.nu eller ring Anette 07006936898

NÅGRA HÖJDPUNKTER

Årets inledningstalare - Joakim Paasikivi om säkerhet i en orolig värld

Säkerhet, regelverk och ansvarsfrågor

Paneldebatt med Polisen, MSB och Räddningstjänsten

Företagskultur och den mänskliga faktorn med Lena Ljungdahl, säkerhetsspecialist

Spännande och unika projekt

Nya, intressanta produkter

Framtidsspaning med Kairos Future - kompetenskrav,

utmaningar & möjligheter i vår bransch

Som alltid - utställare, trevligt umgänge och

trerätters bergsprängarmiddag

ANMÄL DIG IDAG!

bergutbildarna.se/bergsprangardagarna-2025

VÄLKOMNA
30-31 JANUARI
SCANDIC INFRA CITY

**Explosiva möten mellan
entreprenörer, beställare,
konsulter och myndigheter
med fokus på den
praktiska verkligheten
inom bergsprängning.**

2025
BERG
SPRÄNGAR
DAGARNA

AMA 26

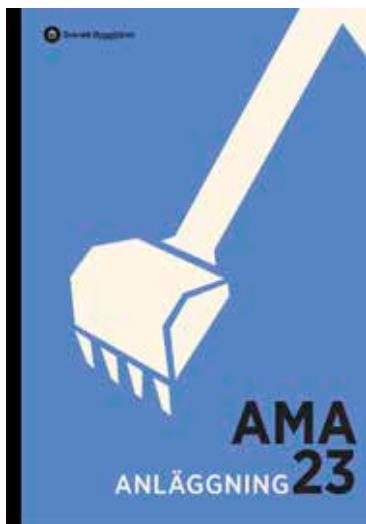
AMA systemet är ett väldigt viktigt verktyg för att styra kvalitet och kalkylerbarhet avseende professionell entreprenadverksamhet inom bygg och wanläggningsbranschen. Eftersom flertalet av de projekt som handlar om bersprängningsentreprenader regleras utifrån AMA är det av största vikt att innehållet är relevant och applicerbart i praktiken.

Längre tillbaka i tiden ingick BEF i den referensgrupp som uppdaterar AMA vart tredje år. Av oklar anledning så hamnade vi utanför en tid, men återigen är vi delaktiga i detta arbete som nu håller på med nästa utgåva som ska komma ut 2026.

I referensgruppen ingår bland andra representanter från Trafikverket, Ramböll, Skanska, Region Stockholm och, från vår sida, undertecknad och inte minst vår ordförande Mikael Sjökvist som har stor kunskap om tillämpningen av regelverket i praktisk mening.

Det är dessutom glädjande att vi genom vårt deltagande har kunnat vara med och påverka och fått till stånd en del förändringar och förtydliganden som, förhoppningsvis kommer leda till mindre diskussioner och oklarheter ute på projekten.

Jan J.

ExTracer

Austin Powders scanningsystem ExTracer hjälper dig i ditt dagliga arbete att hålla koll på dina produkter oavsett producent.

♦ plockning av order ♦ förbrukning ♦ returerna ♦ ompackning ♦ överföringar ♦ historik

Håll koll på lagersaldot och få en överblick av dina produkter på artikel och individnivå, få total kontroll på produkternas förflyttning mellan arbetsplatser och lager.

Du kan lätt göra din inventering med hjälp av din scanner, få koll på hur länge produkterna funnits i lagret samt utgångsdatum på produkterna. Vill du ta reda på vart en specifik produkt senast registrerats, inga problem, med ExTracer kan du gå tillbaka 10 år i tiden för att se vart en specifik produkt förbrukats eller förflyttats.

Slipp handskrivna dokument, skriv ut dina fraktsedlar direkt vid plockning och överföring, använd systemet för faktureringsunderlag, ja fördelarna är många!

Vill ni precis som vi jobba för ett säkrare samhälle, en mer säker hantering och ha kontroll på ert företag kontakta Austin Powder Sweden AB på telefon 070 - 518 16 00

[@austinsverigeab](http://www.austinpowder.se)

 <p>Foto: Bengt Olof Aradsson</p>		ALL SAND HAR EN GÅNG VARIT BERG, BLOCK OCH STENAR SOM GENOM MILJONER ÅR AV NÖTNING BRUTITS NER. VAD KALLAS PROCESSEN?			DIABAS HAR LÄNGE ANVÄNTS SOM DEKORATIONSTEN, VAD KALLAS DEN OFTAST DÅ?			 <p>Foto: Tubaist</p>	
		SES MÅNGEN STUGA	EN AV SAMMA SKROT OCH KORN	BRITTBRÄNNAN	PRICKADE ÄPPLET	DEN ÄR MEST DIFFUS	KNÖL SAMLAD SMITTA		
DEN STÅR I ÖDESHÖGS KOMMUN OCH RESTES AV EN FAR FÖR ATT HEDRA EN AVLIDEN VIKINGASON		VINTERKULAN	FIXAR POMMES	SUGRÖR	SUG EFTER MÅL	SEX I ROM	MED TVI RÖNTGENIUM	RUSA STA	HAR PIP LIK EN KROK
ETT ANNAT ORD FÖR RUNALFABET		MOBILNOTIS	HÖRS MED I SIKTE	RÄVLIKAR FIN FEST	SESS PÅ Ö-TAK GRAD	FALLER I RÄTT	SNODD KURVA	VAD KALLAS SMÅLT BERG INNAN DET KOMMIT UPP UR MARKEN?	FILMCOCKERSPANIEL
SAMLAR LÖV TILL HÖG	DERAS TING ÄR DERAS	TVÅ EFTER E	GOS	BLIR UPPLYST	KAN HETTA LEDA TILL	FULLTRÄFFAR	ANTECKNING KONT-RING MITT I MARINA	TYPOGRAFI-TERM	ORT MED BORG
BLOD-SYSTEM	KING COLE	HAFS SPELAS MED NÅL	VÄRDERINGAR I VERKSAMHET	TÄND!	DROG	MORA STENAR ÄR ETT MINNE FRÅN MEDEL-TIDA...	GRISBIT	FÖLJER SKÅDIS SKALLA	RÅLEN
FORNLÄMNINGEN ALES STENAR I SKÅNE. VAD KALLAS DENNA TYP AV STENFORMATION?		PORT-PENGEN	VACKER MEN ACK SÅ CHARMLÖS	SKÅNES LANDSKAPS-STEN	NAMI-BIA-NABO	EN JUDY MED AND	ANRIK AFFÄR	NORSK BRUN	KOPPLINGS-DON
		SKÅNES LANDSKAPS-STEN	NAMI-BIA-NABO	EN JUDY MED AND	RAPPT AVSLAG				

Av Margareta Andersson

Namn..... Adress..... Postadress.....

Inlämnas senast den 3 mars 2025. Adress: BEF, Nya Stadens Torg 6, 531 31 Lidköping. Märk kuvertet Bildkryss. Fem vinnare får var sin trisslott. Det går också bra att ta ett foto på det lösta krysset och maila till anette@bef.nu.

Nya standardavtal på gång

Föreningen Byggnadets Kontraktskommitté (BKK) kom nyligen ut med remisser på nya standardavtal som ska ersätta AB 04 och ABT 06; AB 25 respektive ABPU 25. Synpunkter får lämnas till BKK senast den 28 februari 2025. Slutliga avtal beräknas vara på plats sommaren 2025. Revideringsarbetet har pågått sedan hösten 2016, efter att förstudien inleddes 2014. Målsättningen för revideringsarbetet har enligt BKK varit att åstadkomma sammanhållna bestämmelser som ska:

- främja sund konkurrens, hög produktivitet, innovation, kvalitet och kostnadseffektivitet i byggprocessen
- främja samarbete, effektiv kommunikation och lojalitet
- vara i samklang med obligationsrätten med beaktande av entreprenadrättens särdrag
- vara transparenta och förutsebara
- ha hög kvalitet
- vara användarvänliga
- ha en optimal riskfördelning och sänka transaktionskostnaderna

Eftersom det i dagsläget inte är klart vilka förändringar som remissförfarandet slutligen kommer att leda till avser jag att i denna artikel endast lyfta de mest väsentliga förändringarna men ändå peka på vissa övriga förändringar av strukturell karaktär.

I korthet kan nämnas att strukturen är förändrad, 11 istället för 10 kapitel, kommentartexterna har tagits bort (vissa har intagits i bestämmelserna),

ÄTA-begreppet har ersatts av andra begrepp, totalentreprenad har ersatts av projekterings- och utförandeentreprenad, felbedömningen ska göras först vid avlämnandet, vite införs för dröjsmål, avhjälpanderätten utökas för beställaren, överbesiktningsförfarandet och reglerna för förenklad tvistelösning är förändrade. BKK ska utge motiv till bestämmelserna. Även allmänna bestämmelser om löpande räkning och ett reglemente för förenklad tvistelösning kommer att ges ut. Nya AMA AF är under utarbetande. För underentreprenörer som idag använder sig av AB-U 07/ABT-U 07 är det upp till branschen att ta fram motsvarande dokument som anpassas till de nya bestämmelserna. Även ABM 07 blir nog aktuellt att revidera av branschen. BKK har ingen avsikt att i nuläget revidera ABK 09.

Strukturen i de nya förslagen AB 25

I det inledande avsnittet Definitioner,

som ersätter Begreppsbestämningar, finns bland annat följande nya och förändrade definitioner.

Digital modell: samling av objektbaserad digital information inklusive länkad information.

Fackområde: yrkeskategori eller verksamhetsgren som kräver särskild kompetens.

Fel: en avvikelse från vad som avtalats avseende entreprenaden på grund av ett förhållande för vilket entreprenören svarar.

Projekterings- och utförandeentreprenad: entreprenad där entreprenören svarar för projektering och utförande. Definitionen ersätter det nuvarande begreppet totalentreprenad.

Kap 1 Allmänna utgångspunkter

Här återfinns man en beskrivning av entreprenadformen utförandeentreprenad och lyfter – liksom i förordet till AB 04 – fram möjligheten att ålägga

Forts på sid 22

FÖR SÄKER SPRÄNGNING!

RUBA GUMMI AB
BRÄNDÅSEN 141
694 93 ÖSTANSJÖ
Hemsida: www.rubagummi.se

TEL: 0582-23010
MOB: 0703-983231
MAIL: info@rubagummi.se

Forts från sid 21

entreprenören ett projekteringsansvar för viss del.

Det klargörs att ersättningsformen som huvudregel är fast pris och att BKK avser att ge ut Allmänna bestämmelser för löpande räkning. Nuvarande bestämmelser i kap 6 §§ 9-10 om löpande räkning återfinns dock i kapitlet, medan bestämmelsen om avgående arbete ligger i kap 5. Det anges vidare att vid mängdreglerade arbeten utgör i mängdförteckning angivna mängder kontraksarbeten och att summan av å priserna utgör kontraktssumma.

I kapitlet intas nuvarande bestämmelser om ansvar för uppgifter, ansvar för anlitate m.m. och bestämmelser om ansvar för tillhandahållande av digital modell. Parts allmänna lojalitetsplikt lyfts också fram.

Kap 2 Omfattning

Här återfinns nuvarande bestämmelser i kap 1 avseende handlingar, rangordning, undersökningsplikt och fackmässig bedömning. Ett tillägg har dock gjorts beträffande mängdförtecknade arbeten: om beställaren har hänvisat till visst system eller regelverk, exempelvis särskilda mät- och ersättningsregler, ska detta tillämpas. Det blir då ett förtydligande av att MER – om åberopas – gäller före AB.

Kap 3 Utförande

Det är ett omfattande kapitel. Inledningsvis anges att parterna ska samverka, agera lojalt mot varandra och verka för en god kommunikation. Det är liknande skrivningar som återfinns i nuvarande bestämmelser förord. Här återfinns även flera bestämmelser om organisation, såsom startmöte, byggmöten och dagbokföring. Också kravet på fackmässighet tas upp här.

Projektplan ersätter nuvarande kvalitets- och miljöplan och omfattar även arbetsmiljö och informationshantering. Bestämmelser om tider, färdigställande och avlämnande finns med i kapitlet.

Kapitel 4 Kontroll

Här har man lagt in nuvarande bestämmelser om beställarens kontroll och kontrollanmärkning. Det som tillkommit är en rätt för beställaren att vidta åtgärdande på entreprenörens bekostnad. Den bestämmelsen ska ses mot bakgrund av att det i kap 7 anges att felbedömningen ska ske först när entreprenaden avlämnas. Det innebär

att ”fel” inte kan föreligga under entreprenadtiden. Det som omfattas av rätten till åtgärdande anges istället avse ett kontraktstridigt förhållande som beställaren anmärkt på och som entreprenören inte invänt mot, eller som framgår av ett besiktningsutlåtande. Tveksamt om det i sak blir någon skillnad mot nuvarande system.

En ny bestämmelse har införts som ger beställaren rätt att avbryta entreprenaden, om det är nödvändigt för att undvika skada, väsentligt fel eller väsentligt avtalsbrott.

Kap 5 Ändring

ÄTA-begreppet, såvitt avser föreskrivna ÄTA-arbeten, har ersatts av ”Ändring av entreprenaden” och omfattar även avvikande eller utelämnade mängder vid mängdreglerade arbeten. Nuvarande likställda ÄTA-arbeten har ersatts av begreppet Avvikande förhållanden, som även omfattar bland annat hinder och väsentligt rubbning. Det införs även ett nytt begrepp genom att det hänvisas till omständighet som medför att entreprenören störs av beställaren.

Det föreskrivs att underrättelseskyldigheten avseende vissa uppräknade situationer ska följas av behövliga anvisningar från beställarens sida.

Tidsmässiga och kostnadsmissiga följer av ändring respektive avvikande förhållanden regleras på motsvarande sätt som nu i kapitlet (tidsförlängning, ersättning, forcering m m). Vid forcering tydliggörs att entreprenören har rätt till entreprenörsarvode på sina kostnader. Som huvudregeln ska överenskommelse om ersättning slutligt reglera samtliga anspråk med anledning av ändringen/ avvikande förhållandet.

Möjligheten att säga upp ett å pris gäller enligt förslaget endast vid ökningar och det öppnas upp för möjligheten att säga upp ett å pris retroaktivt.

I kapitlet finns en bestämmelse om oförutsebar kostnadsändring, som ersätter nuvarande kap 6 § 3. Nuvarande begrepp förnödenhet är borta. En förenkling har skett av slutavräkningsregeln i kap 6 § 11, där man endast behåller regeln om 10% av beloppet som understiger kontraktssumman.

Kap 6 Betalning

Av värdet av utförda arbeten får beställaren genomgående hålla inne 5% av fakturerade belopp, till skillnad mot nuvarande 10% upp till 5%.

Nuvarande rätt för beställaren att innehålla av 5% för kvarstående fel efter godkänd entreprenad har ersatts av betryggande belopp. Nuvarande beskrivning av omfattningen av allrisk- och ansvarsförsäkringen har ersatt av en hänvisning till BKKs minimiomfattning, som utgör bilaga till AMA AF.

Kap 7 Dröjsmål och fel

Nuvarande skrivning om entreprenörens ansvar för skador under entreprenadtiden ersätts av en bestämmelse som reglerar risken för entreprenaden (vilket överensstämmer med praxis).

BKK har lagt in täckbestämmelse om vite vid försening om 0,5% av kontraktssumman.

Som redogjorts för ovan är felbegreppet i förslaget förbehållet endast fel som entreprenören svarar för och felbedömningen ska göras vid tidpunkten för avlämnandet.

Garantitiden har bestämts till fem år för hela entreprenaden. Reklamation av garantifel måste dock ske senast inom en månad från garantitidens utgång, om det inte är fråga om ett väsentligt fel som beror på entreprenörens vårdslöshet. Annars får felet inte påtalas. Inte heller får fel som reklameras efter ansvarstiden (10 år) åberopas.

Beställaren ges en utökad rätt till avhjälpande, när det finns befogad anledning att anta att felet inte kommer att avhjälpas eller om det framstår som uppenbart att beställaren kan avhjälpa felet till lägre kostnad än entreprenören. I samband med avhjälpandet ska beställaren samråda med entreprenören. En uttrycklig regel om prisavdrag har införts som ett alternativ till avhjälpande på entreprenörens bekostnad.

Kap 8 Skadestånd i övrigt

Omfattar som tidigare sådana skadestånd som inte regleras av andra bestämmelser. Ansvarsbegränsningen om 15% i nuvarande kap 5 § 11 har kompletterats med ett tak om 30% för samtliga skador. En nyhet är att det vid bedömningen av om undantagsregeln för grov vårdslöshet är tillämplig, bland annat ska tas hänsyn till om entreprenören åsidosatt vad som gäller för kvalitetskontroll enligt kap 4. Felaktig egenkontroll kan leda till ett obegränsat ansvar.

En jämningsmöjlighet för viten införs för den situationen när beställaren inte underrättar entreprenören om att beställaren anser att det föreligger ett

Forts på sid 24

www.befsverige.se

Ovanstående rubrik är adressen till BEF's nya hemsida. Vi har under en tid omarbetat och uppdaterat hemsidan som nu finns tillgänglig. Vi vill göra alla er medlemmar och partners uppmärksamma på att vi nu har en ny hemsida med en ny adress. Under en övergångstid kommer vår gamla hemsida fortsatt vara i drift men kommer ganska snart försvinna.

Den allra största förändringen är vår dokumentportal som, förhoppningsvis nu är bättre och mer genomarbetad än någonsin tidigare.

Här finns en stor mängd av material som ni som medlemmar kan använda er av i ert dagliga arbete. I samband med lanseringen så kommer ni också behöva en ny inloggning till medlemssidorna.

Forts från sid 22

förhållande som medför att vite kan utgå. Om entreprenörens anställda inte följer vitessanktionerade bestämmelser om exempelvis skyddsutrustning, måste beställaren påtala för entreprenören att förhållandet grundar rätt till vite, annars sker jämkning.

Tredjemansbegreppet i nuvarande kap 5 § 13 har borttagits och ersatts av en skrivelse om ansvar för utomkontraktuell skadeståndsskyldighet för entreprenören, om inte entreprenören kan visa att denne inte rimligen kunnat förebygga eller begränsa skadan.

Kap 9 Besiktning

Besiktningssmannen ska numera benämnas Besiktare. Möjligheten att påkalla överbesiktning har tagits bort. I övrigt mindre justeringar, däribland en egen bestämmelse om normerande förbesiktning.

Kap 10 Uppsägning och hävning

En bestämmelse om uppsägning har införts för hävningssituationer som inte avser kontraktbrott. Vid uppsägning kan det bli aktuellt med värdering av utfört arbete. Denna ska utföras av en gemensamt utsedd besiktare eller – om parterna inte kan enas – av två besiktare, utsedda av respektive part. När motparten har mottagit en uppsägning är entreprenaden avlämnad. En uttrycklig rätt till hävning vid befarat avtalsbrott har införts. Liksom vid uppsägning ska värdering ske av besiktare vid hävning.

Kap 11 Tvistelösning

Bestämmelser om en Tvistetrappa har införts och anger som första steg en diskussion mellan närmast berörda och som nästa steg ombudsnivå.

Nuvarande reglering om förenklad tvistelösning har förändrats. Det anges att BKK ska ta fram särskilda regler

för förfarandet. Det anges att ett beslut från förenklad tvistelösning ska ses som ett klarläggande av avtalet och medföra skyldighet för parterna att följa.

Gränsen för allmän domstol har satts till ett tvistevärde understigande 500 prisbasbelopp, vilket utgör en väsentlig höjning från nuvarande 150 prisbasbelopp.

ABPU 25 Innehåller samma ändringar som i AB 25, och i övrigt i princip samma avvikande bestämmelser som idag gäller enligt ABT 06 för totalentreprenader. I rangordningsbestämmelsen har dock införts en ny bestämmelse om mängdförteckning motsvarande den i AB 25.

Synpunkter

Bortsett från den ändrade strukturen har förslaget till nya bestämmelser en hög igenkänningsfaktor. Det är en hel del logiska förändringar, förtydliganden och förenklade samt modernare skrivningar.

En fråga som inte har något svar i dagsläget är vilken betydelse som kommande motiv får, inte minst mot bakgrund av att kommentartexterna tagits bort och de nya motiven inte kommer att vara föremål för någon remissrunda. Enligt BKK ska motiven innehålla förklarande texter som är tänkt att lämna en bakgrund till bestämmelserna och ge läsaren anvisningar om hur de är tänkta att tillämpas.

BKKs kommande allmänna bestämmelser för löpande räkning kan förväntas få stor betydelse, och detsamma kan komma att gälla reglerna för förenklad tvistelösning.

Liksom när de nuvarande AB 04 och ABT 06 kom ut, lär det ta tid för branschens aktörer att anpassa sig och hitta i bestämmelserna samt vänja sig vid de nya begreppen. Det kommer under lång tid, med tanke på att ansvarstiden

är tio år, att bli aktuellt att hantera de nuvarande och de nya bestämmelserna parallellt. Stora krav kommer att ställas på parterna.

Eftersom det endast är förslag kan man avvakta med att läsa in sig på dessa tills de är fastställda, såvida man inte vill lämna synpunkter senast den 28 februari 2025. Själv tänker jag under den närmaste tiden inte lägga mer fokus på förslagen, utan låta de tona bort till ljudet av julmusik och ta nya krafter när de slutliga versionerna gått trycket till – som tidigast – sommaren. Och med tanke på att det tagit åtta år med revideringen kan misstänkas att slutjusteringarna inte kommer att ske till ljudet av Tomas Ledins ”Sommaren är kort”... Så kanske till sensommaren/hösten eller varför inte julen 2025?

Trots trivsamma JKN-år går jag till årsskiftet tillbaka till egen verksamhet, allt annat lika.

God Jul!

Magnus Wollsen

Magnus Wollsen
Advokat AB

Kungsgatan 8, 2tr
111 43 Stockholm
Tel: 0700-92 00 64.

magnus@wollsenadvokat.se

HYDRAULISK SPRÄCKNING

Losshållning utan buller, vibrationer eller stenscott

 YAMAMOTO

TEL +46 31-799 91 90

E-POST info@yrs.nu

WEB yrs.nu

Auktorisering

Auktoriserade Bergsprängare i dagsläget

Alingsås Sprängtjänst AB	Frentab Entreprenad & Söner AB	Skullman Bergsprängning
Andersson & Rask Åkeri AB	Hallstahammars Sprängtjänst AB	Sprängarbeten i Trönedal AB
Berg & Byggt teknik i Norberg AB	Hammarö Bergsprängning AB	Spräng och Mätkonsult i Nora AB
Bergsprängaren Forsberg AB	Källgren & Söner AB	Sten & Betongteknik i Katrineholm
Bertil Almqvist Bergsprängning AB	Magnus Schakt AB	Stens Bergborrning
Björnsäters Berg & Transport AB	NCC Berggruppen	Svensk Maskinborrning
Bohus Bergsprängning	Nerikes Bergsprängning	Södertörns Sprängtjänst AB
C. Skönnerud Bergarbeten AB	Nitro Entreprenad AB	Uddevalla Bergsprängning AB
Dala Spräng & Grävteknik AB	Norrbottens Bergteknik AB	Uppländska Bergborrnings AB
Ducimus Blasting AB	RG Bergkonsult AB	Värnamo Sprängtjänst AB
Enjis Bergsprängning AB	Roger Sprängare	Östervallskogs Allteknik AB

NYA MEDLEMMAR / PARTNERS

Vi hälsar er Varmt Välkommen

Mountainwater84 AB, Hällefors

I dagsläget är kalendariet relativt tomt.
Men om du vill prata, ring mig!
070-899 91 54

Lägg till ett Mobilt visuellt ID till ditt vanliga kort!

Hos Nexus får du inte bara ID06-kort, du kan också beställa kort som används för in-utpassering och identifiering (det som också kallas företagskort eller passerkort) och nu kan du även lägga till ett Mobilt visuellt ID som komplement till kortet!

Med ett ID i mobilen kan du identifiera dig visuellt, visa uppgifter om utbildningar och certifieringsnivåer, du kan även lägga till en QR-kod med valfri information.

Hos Nexus beställer du både det fysiska kortet och ett mobila visuella ID, enkelt och smidigt i Nexus beställningsportal. Behöver du råd kring hur kortet ska kodas, hjälp att få rätt säker-

hetsnivåer och stöd för att komma igång, kontakta oss så hjälper vi dig vidare!

Du kan läsa mer om tjänsten för att beställa kort, Nexus GO Cards, här. Mer om Mobilt visuellt ID och hur det fungerar finns här

Låter det intressant? Kontakta oss så hjälper vi dig vidare! customersuccess.ds@nexusgroup.com

Lösningen på BEF-kryss nr 16 2024

FÖRE KRUTETS TID HETTADES BERG UPP MED ELD SÅ ATT DET BILDANDES SPRICKOR SOM UNDERLÄTTADE BRYTNING MED OLIKA VERKTYG. VAD KALLADES METODEN?		BLIR LÖGHALS? DETALJ- LITE PÅ KOLLEN		M	KRON- KRÄV PÅ BERGS- MAN	LIGGER I VÄSTER- BOTTEN OCH LÄR HA SVERIGES DJU- PASTE SCHAKT. NAMNET?	
SIÄR- KORT	T	A	R	O	T	THORS- FLYTE- TYG	HALLS- EFTER
HITTAS KÄRNA KÄSTAS MOT PÅ FÖR- BÜNDET	I	N	U	T	I	FLYGER I LUF- TEN	R
SVÄNG- OM I SVÄRM	L	A	S	S	O	BYTTA	A
REST I ÖKEN	A	L	L	I	A	N	S
I VILKEN GRUVA LÄR DET STÖRSTA HÅLET SKAPT MED DENNA METOD FINNAS?	M	Y	G	G	D	A	N
PEPPES I ADERGFILM SPÅR VÄDER	A	S	D	E	S	S	A
NÄR STJÄR- MAN SKINER	S	K	E	N	J	E	T
LÄKAR- TITEL	M	D	I	S	A	Ä	R
HÄRVA FRÅN POK- NY- ÖARNA	S	H	E	T	L	A	N
I VILKEN BRUKSORT UTVAHNS GULD FÖR FÖRSTA GÅNGEN I SVERIGE? ORTEN DÖPTES OM TILL DETTA NAMN EFTER ATT FYNDET GJORTS.	D	R	S	G	A	R	N
GRUV- LIGT GRUV- LIGA SKURAN	I	G	E	L	N	O	S
TV- LINUS- STRECK	A	D	E	L	F	O	R
SE I MÅNIGE ORNE	A	J	E	M	A	O	R
GÖR KUSE- PÅ BAMA	G	A	L	T	S	K	R
T	R	A	V	A	R	N	A

Av Margareta Andersson
 Namn: _____ Adress: _____ Postadress: _____

Maskiner & Reservdelar!

Vi säljer och hyr ut tryckluftsdrivna och hydrauliska bergbormaskiner.

I vårt sortiment har vi också gruvlampor, tändapparater, reservdelar, borrh med mera till dig som jobbar inom gruv-, bygg- och stenindustrin.

Vi utför även reparationer på Era maskiner.

Saxdalsvägen 2, Blötberget, 771 65 Ludvika
 Tel kontor 0240-374 95, Tel lager 0240-370 01
 Fax 0240-376 58
 Mobil 070-744 56 66, 070-637 36 29
 E post info@gruvteknik.com
 www.gruvteknik.com

Bergsprängning på Facebook

Nu har BEF tagit steget ut i cyberrymden på riktigt för att komma ännu ett steg närmare våra medlemmar. Facebook är idag världens största community, så det är klart det måste finnas en naturlig samlingspunkt för alla bergsprängare. BEF har därför en egen sida dit alla som har Facebook kan gå och mingla, diskutera bergsprängning och träffa kollegor inom branschen. Sök på Bergsprängnings Entreprenörernas Förening eller gå in på www.facebook.com/sprangning och tryck sedan på gilla-knappen så kommer ni ha möjlighet att själva skriva inlägg, kommentarer osv.

Varmt välkomna!

”Passiv” medlem

På begäran av flera medlemmar som sålt sitt företag, gått i pension eller av anledning tillfälligt eller för alltid lämnat bergsprängningsbranschen men ändå vill ha en koll på vad som händer inför vi nu medlemsalternativet ”Passiv medlem” (egentlig fel ord för man vill ju egentligen vara aktiv och veta vad som

händer). Medlemskapet innebär att man ex.vis får BEF-Nytt, inbjudningar till stämman och andra typer av möten. Däremot har man inte kvar sin rösträtt. Medlemsavgiften blir 800 kr/år

Intresserade kontakta BEFs kontor.

VISA ERT MEDLEMSKAP – Ger konkurrensfördelar

En undersökning visar att både Proffs-beställare och privatkunder ser en stor fördel i att en entreprenör/hantverkare är medlem i en branschförening.

Därför våga synas. Visa BEF – loggan på brevpapper, fakturor, anbud, maskiner, hemsida mm.

Behöver ni dekaler, digitala loggor, råd eller praktisk hjälp. Ring kontoret så ordnar vi det.

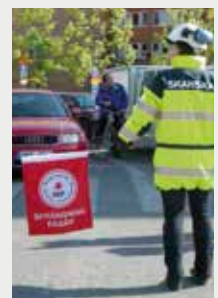

Åter i lager

Köp flaggor – profilerar BEF

Nu har nya flaggorna kommit in, denna gång med en BEF-logga. Det hjälper till att profilera BEF. Använd den flitigt vid postning inför sprängning. Se gärna vad AFS 2007:1 Sprängarbete skriver i 37 § om utrymning, bevakning och initiering.

Flaggorna säljs till självkostnadspris á 160 kr styck exkl moms. Maila beställningen till anette@bef.nu eller ring kontoret 070-693 68 98.

BEF-NYTT som digital bladdertidning på nätet

BEF-NYTT finns även på nätet som bladdertidning via hemsidan. Man läser således som vanligt.

Tipsa eller länka till dem ni vill ska läsa tidningen. Exempelvis beställare och ännu ej medlemmar eller läs själva i pad-

dan.

Våra annonsörer får också ännu bättre spridning av sina annonser.

Ännu ej medlem – tänk till

Lars Kvarnvik, Värnamo Sprängtjänst AB

BEF är den enda organisation som arbetar med målsättningen att förbättra villkoren för bergsprängningsentreprenörer. Vi gör det med upplysning/lobbning och utbildning samt i samverkan med övriga intresseorganisationer inom branschen. Föreningen arbetar såväl med ”kortsiktiga” frågor och förmåner som långsiktiga frågor som ytterst rör vår överlevnad. Ett medlemskap ger stora möjligheter att påverka vår framtid något som både får ses som en stor möjlighet och kanske också en skyldighet mot nästa generations bergsprängare.

Därför; Stå inte utanför, ta en del av ansvaret, ansök om medlemskap i BEF.

**BEF behöver Dig
— Du behöver BEF**

Har du problem eller frågor inom teknik, ekonomi, juridik, arbetsrätt, utbildning, lagar/förordningar osv. så är du välkommen att kontakta oss genom att ringa 070-899 91 54 eller maila info@bef.nu.

Vi kanske inte har svaret direkt men tar fram det och kommer tillbaka eller sänder dig vidare till någon av våra duktiga rådgivare. Som medlem har du rätt till kortare rådgivning gratis av våra rådgivare som tillhör de ledande inom respektive område.

Säkerhetsrådgivare

Fredrik Viking

H Safety AB

fredrik.viking@hsafety.se

070-620 22 74

Fredrik har flerårig erfarenhet som utbildare inom bergsprängning, framförallt sprängkort och dess vidareutbildningar.

Nu har Fredrik blivit certifierad Säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods. Främst inriktning mot bergbranschen och Klass 1 farligt gods, på väg.

Hör av er för frågor kring säkerhetsrådgivning, och givetvis sprängutbildningar.

Rådgivning pension och finans

Meho Trncic

Livförsäkringsbolaget

Skandia

meho.trncic@skandia.se

Tel: 073 827 34 04

Meho har flerårig erfarenhet på kundägda Skandia inom frågor som rör pensionssparande, riskförsäkringar och kapitalplaceringar för både företag och privatpersoner.

Entreprenadjuridik – Allmän Juridik

Magnus Wollén Advokat AB

Kungsgatan 8, 2tr

111 43 Stockholm

Tel: 0700-92 00 64.

magnus@wollsenadvokat.se

BEF har avtal med advokat firman JKN Advokat KB angående medlemservice inom entreprenadjuridik, affärsjuridik och skattefrågor. Vår kontaktperson är Magnus Wollén med stor erfarenhet från bygg- och anläggningsbranschen med klienter ifrån UE-leden och BEF:s rådgivare i över 10 år.

Rådgivning Geologi

Lars Bergkvist

Nitro Consult AB

lars.bergkvist@nitroconsult.se

Tel: 0708 -81 40 22

”Berka” har lång och stor erfarenhet som bergsakkunnig och inom berggrundsgeologi. Han är väl förtrogen med betydelsen att förstå berget och göra kopplingen till sprängningen. Till vardags jobbar han på berggruppen på Nitro Consult AB. Han är också anlitad av SL som sakkunnig, som har mycket hårda krav när det gäller sprängning intill eller inom deras anläggningar. ”Berka” pratar samma språk som oss bergentreprenörer, vilket givetvis underlättar vid rådgivning.

AMA – Systemet

Bo Wahlquist Markkonsult AB

Linjemästarvägen 59

162 70 Vällingby

Tel: 070-861 90 33

bo.wahlquist@outlook.com

Rådgivning besiktningar, värderingar

Anders Ståhle

Ståhles Estate and Consulting AB

anders@demolering.se

070-647 04 15

Värdering, tekniska utredningar, värderingar, konsulttjänster inom all demoleringsteknik metoder och utrustning samt gruvbrytningsteknik och brytningsmaskiner.

Auktoriserad besiktningsman på Sveriges Handelskammare för gruv- och demoleringsmaskiner.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljö Borrning o sprängning

Åke Ahlgren

Tel:070-515 80 24

ake.ahlgren@comhem.se

comhem.se

Åke har ett förflutet i

Bygghälsan där han jobbade i drygt 10 år som skyddsing.

Han har ett praktiskt förhållningssätt till arbetsmiljö. Handhar också arbetsmiljö i vår utbildning för ”Auktoriserad bergsprängare”. ”Arbetsmiljöfrågor skall lösas nära produktionen är Åkes motto”

Bergsprängarnas självklara försäkringslösning

Tomas Bennetoft Företags säljare

tomas.bennetoft@if.se

Mobil 070 566 03 28

Mer information på hemsidan.

Dolor

Jan Johansson

BEF

jan@bef.nu

Jan har dolor som sin specialitet. Undervisar i BEF Utbildning och har varit sakkunnig i flera utredningar. Samt givetvis gedigen praktisk kunskap från sin egen verksamhet.

Anette Broman
BEF

Utbildningsansvarig

/Projektledare

anette@bef.nu

070-693 68 98

God Jul och Gott Nytt
År
Önskar BEF

TIDNINGEN FÖR BEF-MEDLEMMAR OCH BRANSCHINTRESSENTER

Utgivare

Bergsprängningsentreprenörerna
i Sverige Ekonomiska förening, BEF.

Adress

Nya Stadens Torg 6
531 30 Lidköping
Tfn 070-899 91 54
Mail info@bef.nu
Webb www.bef.nu

Redaktör och Ansvarig utgivare

Jan Johansson
jan@bef.nu

Prenumeration

Tidningen finanseras av BEF och annons-
intäkter. De som önskar prenumerera eller
ett enstaka exemplar, maila till BEF.

Annonser

En annons i BEF-Nytt läses av mer än
tusen beslutsfattare inom bergsprängnings-
branschen.

För information och bokning, kontakta
BEF enligt ovan.

Tryck

Gracia Repro i Stockholm AB

**Citera gärna BEF-Nytt, men källa
ska anges.**

ISSN 2000-9161

Centralsugare för dammfri bergborring

- **Helt dammfritt berg** - förbättrad arbetsmiljö för alla på arbetsplatsen
- **Vi sköter tömningar, transporter och allt runt omkring** - bekymmersfri hyra
- **Personalen slipper bära borrkaxsäckar** - investera tiden i ert projekt, inte i tunga lyft
- **Inget borrkax i/runt redan borrade hål** - allt borrkax samlas i centralsugarens container

EBS
RENTAL

www.ebsrental.se

Kvalitetsstämpel

Bergsprängnings Entreprenörernas Förening

Bergsprängningen omgärdas med flera lagar, regler och förordningar än någon annan del av byggsektorn och det med rätta. Misstag som okunnighet och slarv kan få förödande konsekvenser.

Genom branschorganisationen BergsprängningsEntreprenörernas Förening supportras och utbildas medlemsföretagen (ca 100 st som står för 85% av ovanjordssprängningen i Sverige) inom säkerhet,

lagar och förordningar, teknisk utveckling, Kvalitet, Miljö och Arbetsmiljö

Medlemsföretagen förbinder sig att följa föreningens riktlinjer inom dessa områden vilket ger trygghet för våra beställare.

Byggföretagen
Branschförening

Våra medlemmar

Södra Sverige

Adriansons Bergentreprenad AB, Tingsryd, 070-650 72 67
Almquist Bergsprängning AB, Mjölby, 070-688 41 66
Bergbolaget i Götaland AB, Nässjö, 0380-55 52 60
Hasslö Spräng & Markarbeten, Hasslö, 0733-72 38 30
Hedlund Mark och Spräng AB, Tollarp, 0709-453986
Huskvarna Terrängtjänst, Huskvarna, 0705-31 21 40
Kalvsjöholmsbolaget AB, Kalv, 0325-511 55
Källgren & Söner AB, Eksjö, 070-509 89 25
MJ Bergsprängning AB, Ryd, 070-511 09 00
Natzéns Sprängtjänst AB, Gnosjö, 070-834 68 20
Oryds Schakt AB, Värgårda, 0736-26 08 19
Ottestala Schakt AB, Henån, 0304-300 55
P-O's Sprängtjänst & Söner AB, Norrhult, 070-523 88 20
Rabbalshede, Fjällbacka 072 221 11 86
Värnamo Sprängtjänst AB, Gnosjö, 0705-69 02 50
Österlen Håltagning AB, Hammenhög, 070-525 60 87

Mellan Sverige

Andersson & Rask Åkeri AB, Hofors, 0290-296 00
Berg & Byggtjänst i Norberg AB, Norberg, 0223-217 30
Bergsprängaren Forsberg AB, Nyköping, 070-630 79 31
Björkbackens Entreprenad AB, Mariestad, 0705-35 73 43
Björnsätters Berg & Transport AB, Mariestad, 070-572 38 41
BoMa Entreprenad, Ulricehamn, 070-983 75 99
Borrtema LKPG Lingham, 070-298 88 34
Dala Spräng o Grävteknik AB, 076-112 30 92
Hallstahammars Sprängtjänst AB, Hallstahammar, 0220-124 30
Hammarö Bergsprängning, Hammarö, 073-772 22 75
IW Sprängservice AB, Åtvidaberg, 070-333 33 14

Magnusson & Pettersson AB, Lindsberg, 070-331 35 25
Mases Spräng & Mark AB, Rättvik, 070-584 17 42
Mountainwater84 AB, Hällefors, 076-112 51 43
SB Maskinservice, Eskilstuna, 070 55 790 19
Spräng & Mätkonsult i Nora AB, Nora, 0587-136 41
Sten & Betongteknik i Katrineholm, Katrineholm, 070-867 01 53
Stensätter Maskin AB, Eskilstuna, 070-622 15 36
Tivens Berghantering AB, Tived 0761- 02 17 74
Uppländska Berg AB, Norrtälje, 0176-766 40
Öregrund's Bergsprängningstjänst, Öregrund, 073-655 03 57
Östervallskogs Allteknik AB, Töcksfors, 070-516 00 64

Stockholmsområdet

Berg och Anläggning i Stuvsta AB, Huddinge, 070-712 32 22
Berglaget i Sverige AB, Järfälla, 076-852 35 98
Bladh's Sprängservice AB, Ösmo, 070-508 11 13
C. Skönerud Bergarbeten AB, Huddinge, 073-316 99 98
Enjis Bergsprängning AB, Åkersberga, 070-226 47 72
EPV Entreprenad AB Järna, 070-245 45 23
Frentab Entreprenad & Söner AB, Gustavsberg, 08-570 260 90
Gnesta Bergbyggare AB, Stockholm, 070-760 20 52
Magnus Schakt AB, Saltsjö-Boo, 070-729 43 68
RG Bergkonsult AB, Värmdö, 070-999 42 49
Skullman Bergsprängning, Färentuna, 070-862 33 12
SW-Sprängtjänst, Märsta, 070-854 01 86
Södertörns Sprängtjänst AB, Huddinge, 070-405 96 95
YB Sprängtjänst AB, Saltsjö-Boo, 070-931 41 64

Västra Sverige

Alingsås Sprängtjänst AB, Alingsås, 0703-33 33 14
Bohus Bergsprängning AB, Hedekas, 070-336 11 68
Ducimus Blasting, Sjömarken, 070-403 06 01

Fyrstads Bergsprängning AB, Rabbalshede, 070-469 02 20
Klas Myremark Bergsprängning, Jörlanda, 070-312 86 22
Nitro Entreprenad AB, Göteborg, 0702-33 56 60
Svensk Maskinborrning AB, Trollhättan, 0703-84 47 42
Svevia AB, Anläggning Göteborg, 070-371 23 64
Uddevalla Bergsprängning AB, Uddevalla, 070-557 02 20
Warlöfs's Entreprenad & Anläggning AB, Kungsbacka, 073-141 46 69

Norra Sverige

Bysses Bergsprängning, Ramsele, 070-370 45 18
Lindströms Bergsprängning AB, Matfors, 073-841 80 57
NCC Industry AB Sverige Nord, Umeå, 070-330 10 68
Norrbottens Bergteknik AB, Luleå, 070-625 02 36
Sollefteå Sprängtjänst AB, Sollefteå, 0620-163 50
Stens Bergborrning, Forsa, 070-372 99 77
Svevia AB Norr
Vemdalen's Sprängtjänst AB, Vemdalen, 070-336 47 40
Wallbergs Åkeri AB, Ljusdal, 0651-176 00
Västjämtdlands Sprängtjänst AB, Järpen 070-331 71 83

Utland

Bergsprängaren Bo Jansén Jomala-Åland +35-8-405 536 123
Van Oord +31 88 8260000
Voglers Eesti Ou Kunda +37-251 457 02

Passiva medlemmar

Danderyds Berghantering AB, Stockholm, Kalle Sprängare, Bergsjö,
Lisa's Bergsprängning
Nerikes Bergsprängning AB, Odensbacken
Sten Gunnar Karlsson
Thorins Bergsprängning AB

Aktivt stödande Partners

Absiktning AB, Ansvarsbesiktning AB, Austin Powder Sweden AB, Awenginear Consulting AB, Bergma, Bjerking AB, Blome Sprängprodukter AB, Cesium AB, CME AB, Dahlgren & Mejner Teknikkonsult AB, Drillit Scandinavia AB, EBS Rental AB, EPC - Sverige AB, Epiroc Sweden AB, Eurodrilling Center AB, Explosiv Utbildning LT AB, Explosivhund Miljö och Säkerhet AB, FORCIT Consulting AB, Forcitt Sweden AB, Gruvteknik AB, Hammerglass AB, HSafety AB, Impab Dundertech AB, Infabric AB, Heidelberg Matrats Ballast Sweden, KCEM, Kruthansson AB, LIFA, LNT Järn & Sprängmedel AB, Metra Konsult AB, Metron Miljökonsult AB, MP Entreprenad Service Borås AB Nitro Consult AB, Orica Mining Services Scandinavia AB, RBT - Rockbreaker Tools AB, Ruba Gummi AB, Sandvik Mining and Construction Sverige AB, Scandinavian Rock Equipment AB, S Ekströmkonsult AB, Sherpas Groupe AB, SMC AB, SMT Sweden AB, SSE Sverige AB, Sweco Sweden AB, SWEDEQ AB, Tilia Consult AB, Transtronic AB, Yamamoto Rock Splitter AB, Yara AB, AFRY AB.

Säkerhet

Kvalitet

Miljö

www.bef.nu

BEF – det är vi som försätter berg

